

ELŐTERJESZTÉS

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2026. május 28-ai rendes, nyilvános képviselő-testületi ülésére

Az előterjesztést készítette: dr. Tüske Róbertné jegyző.

Tárgy: Településen belüli csendes övezet kijelölésének lehetőségei.

Tisztelt Képviselő-testület!

A településen belüli csendes övezet kijelölésének lehetőségeiről szóló előterjesztést az alábbiak szerint terjesztem a képviselő-testület elé:

I. A tárgy és tényállás ismertetése:

1) Előzményi döntés, annak és végrehajtásának értékelése:

Előzményi döntés a napirendben a képviselő-testület részéről nem volt.

A zajvédelemmel kapcsolatban a jelenleg hatályos önkormányzati szabályozást az üdülőhely általános rendjéről szóló 6/1999. (III. 8.) önkormányzati rendelet 30-35. §-a tartalmazza, amely a <https://or.njt.hu/eli/734389/r/1999/6> linken megtalálható.

2) A téma szakmai elemzése:

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 2. § t) pontja szerint csendes övezet: rendeltetése miatt zaj ellen különös védelmet igénylő létesítmények zajtól való fokozott megóvása érdekében kijelölt terület.

A Korm. r. alapján csendes övezet, valamint zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelölésére abban az esetben kerülhet sor, ha a kijelölésre szánt terület tényleges zajterhelése megfelel a külön jogszabályban a csendes övezetre, illetve zajvédelmi szempontból fokozottan védett területre megállapított határértéknek.

A kijelölését megelőzően a kijelölésre szánt területre zajtérképet kell készíteni és meg kell vizsgálni a zaj elleni védelem érdekében szükséges intézkedéseket.

A fokozott védelem érvényesítése érdekében:

- a) a kijelölt terület zajterhelését befolyásoló források működése – országos közúthálózatba tartozó közutak, vasutak, valamint a kijelölés időpontjában létesítési engedéllyel rendelkező létesítmények kivételével – térben, időben, gyakoriságban korlátozható, megtiltható, illetve, ha valamely zajforrás működésének korlátozására, tiltására más hatóság jogosult, kezdeményezhető a szükséges intézkedések megtétele,
- b) meghatározhatók a közterület felhasználásának zajvédelmi szabályai, amennyiben a kijelölésre közterületen került sor.

Olyan létesítmény, amely új környezeti zajforrás keletkezésével jár, csak akkor létesíthető, ha a létesítmény és a hatásterülete a fokozottan védett területen vagy csendes területen kívül esik. Csendes övezet vagy zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelöléséről a jegyző értesíti a területi környezetvédelmi hatóságot.

Az üzemi vagy szabadidős zajforrástól származó zaj terhelési határértékeit a zajtól védendő területeken a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. melléklet tartalmazza, a melléklet a <https://njt.jog.gov.hu/jogszabaly/2008-27-20-0N> linken megtalálható.

Az elmúlt évben a nyári szezon alatt többször is felmerült annak igénye, hogy a település meghatározott területein csendes övezet kialakítása lenne indokolt (különösen a köztemető környéke, egyes lakóövezetek).

A csendes övezet kialakítása egy településen több szempontból is előnyös lehet, nemcsak a lakók kényelme, hanem az egészség, a környezet és akár a gazdaság szempontjából is.

Fő előnyei közé sorolhatók:

- a kevesebb zajterhelés (kevesebb zajos tevékenység),
- a jobb életminőség (nyugodtabb környezet),
- egyes egészségügyi előnyök (a csendesebb környezet segíthet bizonyos egészségügyi problémák mérséklésében – stressz hatások),
- biztonságosabb közlekedés (alacsonyabb sebességhatár),
- környezetvédelem (kevesebb légszennyezés),
- turisztikai- és ingatlanpiaci előnyök (vonzóbb környezett, ingatlanárak értékének növekedése).

A csendes övezet kialakítása elsősorban nem zajvédelmi kategória, hanem a célja az, hogy az adott területen megőrizték az alacsony környezeti zajszintet, megelőzzék a zajterhelés növekedését.

A szabályozás tekintetében a „csend” önmagában az érték, amit védeni akarnak. A kijelölés önmagában még nem automatikus tiltásokat jelent, hanem egy védelmi státuszt, amihez később konkrét intézkedések is kapcsolhatók.

Azonban az előnyök mellett a hátrányok is jelen vannak, itt említhetők meg:

- a gazdasági korlátozások (a szabályok korlátozhatják egyes vállalkozások működését),
- a közlekedési problémák (nöhet a forgalom más utcákban),
- a fejlesztési korlátozások (plusz zajvédelmi beruházások szükségessége),

- a túlzott lakossági elvárások (egyes lakók teljes zajmentességet várhatnak el),
- a lakossági konfliktusok (hobby tevékenységek, vagy a szokásos életvitelhez tartozó tevékenységek (pl.: fűnyírás, zenehallgatás) korlátozása miatt),
- megnövekedhetnek a zajvédelemmel kapcsolatos bejelentések, eljárások száma, ahol figyelembe kell venni a bizonyítási nehézségeket is.

Az alábbi belső és külső tényezőket vizsgáló elemzési módszer célja, hogy áttekinthesse a csendes övezet (mint intézkedés) erősségeit, gyenge pontjait, azt, hogy milyen lehetőségeket kínál és milyen veszélyek fenyegetik.

SWOT-analízis:

Erősségek (S):	Gyengeségek (W):
Javítja a lakosság életminőségét és a pihenés feltételeit	Nehéz objektíven meghatározni és mérni a „megfelelő” csendet
Segíti a környezeti zaj megelőző kezelését	A kijelölés önmagában nem oldja meg a zajproblémákat
Közegészségügyi előnyök: stressz- és zajterhelés csökkentése	Korlátozhat bizonyos gazdasági vagy rendezvényszervezési tevékenységeket
Erősíti a település környezetvédelmi arculatát	A szabályok betartása és ellenőrzése erőforrás igényes
Jogalapot ad forgalomcsillapításra és zajvédelmi intézkedésekre	Lakossági és vállalkozói konfliktusokat okozhat
Védi a zöldterületeket, rekreációs területeket	Sok esetben nincs kiforrott hazai gyakorlat vagy módszertan
Növelheti az ingatlanok árát és a környék vonzerejét	Közlekedési átterelő hatás jelentkezik a település más részén (közeli utcákban)
Lehetőségek (O):	Veszélyek (T):
Fenntartható és élhető településfejlesztés támogatása	A lakosság egy része túlzott korlátozásként élheti meg
Zöld- és rekreációs területek fejlesztésével összekapcsolható	Gazdasági nyomás a szabályok lazítására
EU-s és hazai környezetvédelmi célokhoz illeszthető	A kijelölés formálissá válhat valódi intézkedések nélkül
Turisztikai vonzerő növelése	A zajforrások áthelyeződhetnek más területekre
Okostelepülés- és mobilitási programokkal integrálható	Nehézségek a zajmérésben és a jogértelmezésben
Lakossági részvétel és környezettudatosság erősítése	Beruházói vagy vállalkozói jogviták kialakulhatnak
Hosszú távú zajmegelőzési stratégia alapja lehet	A közlekedési igények növekedése csökkentheti a hatékonyságot

A fenti elemzésből is látható, hogy szinte ugyanannyi előny, mint amennyi hátrány sorolható fel a csendes övezet kialakításával vagy ki nem alakításával kapcsolatban. A döntés szempontjából elengedhetetlen, hogy legyen mögötte valódi településfejlesztési stratégia, és hogy legyen társadalmi elfogadottsága és megfelelő kommunikációja.

3) A döntési javaslat költségvetési és vagyongazdálkodási vonzata, a pénzügyi fedezet rendelkezésre állása:

Költségvetési vonzata: az előterjesztésnek nincs.

Vagyongazdálkodási vonzata: az előterjesztésnek nincs.

Pénzügyi fedezet rendelkezésre állása: az előterjesztés nem igényel.

4) Az előírt egyeztetések megtörténte, annak eredményének bemutatása:

A napirendet a Pénzügyi, Gazdálkodási és Műszaki Bizottság a 2026. május 28-ai ülésén tárgyalja (közreműködési joggal – SzMSz 6. melléklet 19) pontja, véleményezési joggal – SzMSz 6. melléklet 21) pontja alapján).

II. Döntési javaslat:

Javaslom, hogy a képviselő-testület alakítsa ki álláspontját a képviselő-testületi ülésen a csendes övezet lehetőségével kapcsolatban.

III. Melléletek:

- az előterjesztésnek nincs melléklete.

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet a napirend megtárgyalására.

Vonyarcvashegy, 2026. május 19.

Tisztelettel:

Pali Róbert
polgármester